

Streszczenie popularno-naukowe

Dżedda, port Mekki, była miejscem styku licznych kultur. Dzięki działalności handlowej miasto to kwitło mając szerokie kontakty zarówno z interiorami Półwyspu Arabskiego, jak i z krajami Afryki, Azji i Europy. Celem projektu jest prześledzenie zmian kulturowych i ekonomicznych oraz potencjalnego zasięgu kontaktów międzyregionalnych na podstawie szczątków organicznych. Należy podkreślić, że badania archeozoologiczne wciąż należą do rzadkości w rejonie Półwyspu Arabskiego. Z drugiej strony, rozwijane obecnie badania interdyscyplinarne pozwalają na przeprowadzenie bardzo zaawansowanych analiz, dających możliwość prześledzenia migracji zwierząt, których kości zostały znalezione podczas badań wykopaliskowych. Inne możliwości poznawcze wynikające z badań szczątków organicznych z wykopalisk to analiza diety, w tym uchwycenie różnic związanych z zamożnością i statusem ludzi oraz próba interpretacji tych różnic. Badania w ramach projektu skupią się na podstawowych analizach archeozoologicznej i archeobotanicznej pozyskanych szczątków oraz badaniach laboratoryjnych kości istotnych w pustynnym krajobrazie Półwyspu wielbłąda, konia, owcy oraz szczątków roślin. Wybór podyktowany został specyfiką hodowli i wykorzystania tych zwierząt oraz potencjałem informacyjnym szczątków roślinnych.

Projektowane badania pozwolą odpowiedzieć na dwa główne problemy badawcze:

1. Wzorce żywieniowe jako wskaźnik statusu społecznego i pochodzenia konsumentów z Dżeddy;
2. Rodzaj i zasięg kontaktów mieszkańców Dżeddy z bliższym i dalszym otoczeniem.

Badania obejmą identyfikację archeozoologiczną szczątków zwierząt z wykopalisk w Dżeddzie prowadzoną na miejscu w trakcie badań terenowych, jak też w przypadku części materiałów wymagających szczegółowych studiów, w laboratorium bioarcheologicznym IKŚiO PAN. W razie wątpliwości, w celu pełnego oznaczenia szczątków zostaną przeprowadzone analizy ZooMS. Szczegółowe badania zostaną też przeprowadzone dla szczątków roślin, zarówno nasion, owoców, jak i węgli drzewnych. Dla ustalenia migracji zwierząt zostaną pobrane próbki do badań izotopowych, badania próbek będą wykonywane w laboratoriach krajowych i zagranicznych.